

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/148/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203086
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5722203086.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci navrhovateľky (manželky): A. B., C. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. - F. XXX, zastúpenej JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokátom so sídlom G., H. XX a manžela: I. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. G. XXXX/XX, G. - J., zastúpeného JUDr. Michalom Kmecom, advokátom so sídlom I., K. X, za účasti maloletých detí: A. B., nar. XX. XX. XXXX a A. B., nar. XX. XX. XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 9P/199/2022-129 zo dňa 14. 08. 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozviedol manželstvo účastníkov, odvolaním nenapadnutý, o s t á v a nedotknutý.

V ostatných výrokoch rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin rozviedol manželstvo účastníkov a ďalšími výrokmi schválil dohodu rodičov v znení, že maloletý A. a maloletá A. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a rodičia žiadajú styk otca s maloletou A. neupravovať. Ďalšími výrokmi súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého A. sumou 120 eur mesačne k rukám matky a na maloletú A. výživné sumou 80 eur mesačne k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva. Zároveň súd upravil styk otca s maloletým A. každý kalendárny týždeň v stredu a v piatok od 15,00 hod. do 18,00 hod., každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v sobotu a v nedeľu od 09,00 hod. do 17,00 hod. Otec si maloleté dieťa prevezme od matky v mieste jej bydliska, kde jej ho aj po ukončení styku vráti. Matka maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraví a odovzdá ho otcovi. O trovách konania rozhodol súd tak, že manželka je povinná zaplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 362,43 eur do 15 dní od právoplatnosti na účet právneho zástupcu manžela, ktorý súd špecifikoval v tomto výroku. Svoje rozhodnutie súd zdôvodnil s poukazom na ust. § 22, § 23, § 24, § 25, § 28, § 62 Zákona o rodine, resp. § 54, § 55, § 57, § 58 CMP. V odôvodnení rozsudku konštatoval, že boli naplnené hmotnoprávne podmienky rozvodu manželstva, nakoľko v čase rozhodovania súdu manželstvo neplní svoj spoločenský účel a existuje už len ako formálny zväzok. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária a vzájomné vzťahy sú limitované len na deti, pričom nie je predpoklad, aby do budúca sa vzťahy medzi manželmi zlepšili. Súd tak konštatoval vážne a trvalo rozvrátené manželstvo, ktoré nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd ďalej konštatoval, že rodičia v časti osobnej starostlivosti o maloleté deti a úpravu styku s maloletou A. uzatvorili rodičovskú dohodu, ktorú schválil, majúca za to, že je v záujme maloletých detí. Súd zároveň upravil styk otca s maloletým A. bez toho, aby sa tento realizoval za prítomnosti matky, keďže toto súd nepovažoval za

nevyhnutné. S ohľadom toho, že dieťa je naďalej kojené, neupravoval styk na celý víkend aj s prespatím dieťaťa u otca, ale prihliadal na túto skutočnosť a styk upravoval len v rámci dňa. Pretože otec má v starostlivosti aj ďalšie dieťa z predchádzajúceho manželstva, kde neboli zistené v jeho starostlivosti žiadne nedostatky, nepochyboval súd o tom, že aj o maloletého A. sa bude vedieť v čase styku riadne postarať aj bez toho, aby bola prítomná matka dieťaťa. Vo vzťahu k maloletej A. na žiadosť rodičov styk neupravoval. Pri určovaní výšky výživného prihliadal na skutočnosť, že maloleté deti sú zverené do starostlivosti matky, ktorá je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavky na tri deti. Otec maloletých detí je zamestnaný, vykonáva prácu aj na zmluvy mimo pracovného pomeru. Jeho príjem súd ustálil vo výške od 960 do 1.080 eur mesačne. Výživné na maloletého A. súd stanovil vo výške 120 eur mesačne, čo predstavuje rovnakú sumu, na akej sa dohodli rodičia pri uzatváraní rodičovskej dohody schválenej predchádzajúcim rozhodnutím zo dňa 16.03.2022. Určené výživné predstavuje približne 12 % z čistého príjmu otca. Na maloletú A. súd stanovil výživné vo výške 80 eur mesačne, suma pritom predstavuje väčšiu časť výdavkov na dieťa, keďže starostlivosť v nepomerne väčšom rozsahu zabezpečuje matka. Spolu určené výživné na maloleté deti predstavuje približne 20 % z čistého príjmu otca, čo sa súdu javilo ako primerané, zohľadňujúc aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca, na ktorú má matka určené výživné vo výške 90 eur mesačne. O trovách konania rozhodol súd tak, že priznal manželovi trovy právneho zastúpenia za pojednávanie konané dňa 19. 06. 2023, keď sa stotožnil s návrhom, že matka mala dostatočný časový priestor na zvolenie si právneho zástupcu, keď maloletá A. sa narodila XX. XX. XXXX, teda skoro 4 mesiace vzhľadom na skutočnosť, že matka už na pojednávaní konanom dňa 16. 01. 2023 prisľúbila doručenie plnej moci právnenému zástupcovi súdu. Za pojednávanie konané dňa 16. 01. 2023 súd náhradu trov nepriznal, keďže matka bola prítomná na pojednávaní, avšak z dôvodu vysokého štádia tehotenstva jej prišlo nevoľno a žiadala vec odročiť. Pokiaľ bola požiadavka zo strany matky na nariadenie znaleckého dokazovania vo vzťahu k maloletým deťom, súd tento návrh neakceptoval, keď mal slúžiť na zistenie povahových vlastností rodičov vo vzťahu k deťom. Ako už predtým uviedol v minulosti neboli riešené žiadne oznámenia o zlej starostlivosti rodičov o deti, ani u otca, ktorý má maloletého I. D. v starostlivosti od útleho detstva. Problémy a zlá komunikácia je hlavne medzi rodičmi, ktorí si navzájom vytykajú ich správanie. Vypočúvanie maloletých detí znalcom by vzhľadom na ich nízky vek nemalo žiadaný efekt.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom zástupcu, podala odvolanie navrhovateľka. Odvolanie nebolo podané do výroku o rozvode manželstva. Ďalej zástupca navrhovateľky uviedol, že pred súdom nebola schválená rodičovská dohoda tak, ako ju predložili rodičia, a preto má za to, že môže aj voči týmto jednotlivým výrokom, resp. konkrétne výroku, ktorým súd schválil zastupovanie a správu majetku maloletých detí, podať odvolanie. Odvolateľka tak má za to, že v tejto časti je možné sa proti rodičovskej dohode odvolať, aj keď zákon v tomto prípade odvolanie nepripúšťa. Súd však rozhodol v rozpore s tým, ako bola dohoda zo strany rodičov súdu predložená. Následne zákonný sudca po vyhlásení rozsudku uviedol, že „vyníma“ z rodičovskej dohody časť a v tomto prípade sa potom má jednať o autoritatívne rozhodnutie súdu. Vyhlásenie rozsudku tak nezodpovedá jeho písomnému vyhotoveniu. Podľa odvolateľky ide o priame porušenie ust. § 219 ods. 4 CSP. V odvolaní ďalej navrhovateľka spochybnila správnosť výroku, ktorým súd určil vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom spolu vo výške 200 eur mesačne. V konaní žiadala, aby súd určil výživné 250 eur, a to 150 eur na syna a 100 eur na dcéru, čo zodpovedá požiadavke menej ako 25 % čistého príjmu povinného rodiča. Súd rozhodnutie poňal výlučne aritmeticky, pričom úlohou súdu nie je „trafiť“ vyvážený stred prijateľný pre oboch rodičov, ale zvažovať potreby maloletých detí. Upozornila, že po ukončení poberania materského bude poberať iba rodičovský príspevok. Túto skutočnosť však súd prvej inštancie nezvažoval. Rozhodnutie tak v tejto časti považuje za arbitrálne a má za to, že v možnostiach a schopnostiach otca je platiť výživné na deti 250 eur mesačne, čo je aj v ich záujme. Taktiež namietala nesprávnosť rozhodnutia úpravy styku otca s maloletým synom A., keď súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania nariadením znaleckého skúmania. Pokiaľ poukazoval súd na to, že ani v starostlivosti o ďalšieho jeho syna I. neboli zistené žiadne negatívne poznatky, vyplýva to z toho, že otec zrejme necíti negatívne emócie voči svojej bývalej partnerke. Voči navrhovateľke však áno a prenáša ich na maloleté dieťa. Tieto skutočnosti je ťažké právne prípustným spôsobom preukázať a na to malo slúžiť nariadenie znaleckého dokazovania zameraného nielen na otca, ale aj na ňu ako matku. Uviedla, že na tomto návrhu naďalej trvá. Až na základe výsledkov dokazovania by bolo možné správne rozhodnúť o styku otca s maloletým dieťaťom. Navyše súd nerešpektoval v tomto smere ani fyziologické aspekty veci, keď ide ešte o kojené dieťa. Za nesprávny považovala aj výrok o trovách konania. Pokiaľ zástupca uviedol, že trvá na zachovaní lehoty na prípravu pojednávania (19. 06. 2023), čomu však súd zrejme nepriznal relevanciu a pojednávanie trvalo 44 minút. Aj priebeh pojednávania prispel k tomu, že aspoň

v niečom ako rodičia dospeli k dohode. Pri takýchto úvahách by bolo potom možné dospieť k záveru, že každý, kto druhej strane neposkytne 100 % súčinnosť, by mal niesť následky v podobe náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K podanému odvolaniu sa manžel, ani opatrovník nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP napadnutý rozsudok v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil okrem výroku o rozvode manželstva, ktorý odvolaním napadnutý nebol a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z preskúmaného rozhodnutia, ako aj spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom konania bolo rozhodovanie o rozvode manželstva a zároveň v zmysle § 100 CMP rozhodovanie o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Nakoľko rozhodnutie o rozvode manželstva (§ 23 Zákona o rodine) nebolo odvolaním napadnuté, súd sa ďalej zaoberal len rozhodnutím vyplývajúcim z ust. § 24 a § 25 Zákona o rodine, keď z tejto právnej úpravy vyplýva, že súd, ktorý rozhoduje o rozvode manželstva rodičov, musí v tom istom rozhodnutí upraviť aj pomery maloletých detí na čas po rozvode. Ustanovenie neobsahuje taxatívny výpočet práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré majú byť upravené, ale vymedzuje ich demonštratívne tak, že je potrebné vždy upraviť zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti, ďalej určiť, kto bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Starostlivosť, zastupovanie a správa majetku sú samostatnými zložkami rodičovských práv a povinností. Z povinnosti súdu rozhodnúť o nich v rozsudku o rozvode manželstva nie je možné vyvodiť, že o každej z týchto zložiek je nutné rozhodnúť rovnako. Preto nie je problémom rozhodnúť o zverení dieťaťa do starostlivosti matky a súčasne rozhodnúť o tom, že obaja rodičia budú dieťa zastupovať, resp. súd nemôže v týchto veciach ani vydať iné rozhodnutie, ak nie sú naplnené podmienky ust. § 38 Zákona o rodine. Ďalšou otázkou, ktorú treba obligatórne v rozsudku o rozvode vyriešiť, je úprava vyživovacej povinnosti toho z rodičov, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. O oboch otázkach (starostlivosť, aj výživné) je umožnené rodičom uzavrieť dohodu, ktorá podlieha schváleniu súdom. Takáto možnosť vyplýva najmä z § 15 CMP, v zmysle ktorého ak zápisnica obsahuje dohodu subjektov právneho vzťahu, podpisujú ju aj subjekty, ktoré dohodu uzavreli. Dohoda účastníkov konania je hmotnoprávny úkon urobený počas konania, ktorým sa na základe svojej autonómie vôle, ktorá sa stretla v konsenze, upravujú práva a povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Možnosť uzavretia dohody o predmete konania nebude možná vo všetkých veciach upravených v zákone, prichádza do úvahy len tam, kde to povaha veci nevyklučuje (napr. nemožno uzatvoriť dohodu vo veciach manželských). Zákon nevyklučuje usporiadanie vzájomných práv a povinností dohodou v otázkach výkonu rodičovských práv a povinností. Pokiaľ ide o obsah dohody, na rozdiel od sporového konania (zmier), kde strany sporu majú širokú dispozíciu s predmetom konania, verejný záujem na zvýšenej právnej ochrane aj v spojitosti so základnými princípmi mimosporového konania nepripúšťa absolútnu voľnosť pri úprave vzájomných práv a povinností subjektov formou dohody. Táto dohoda preto podlieha schváleniu súdom a pokiaľ by bola v rozpore so všeobecne záväznými predpismi, ktoré chránia záujem maloletého dieťaťa, súd ju neschválí. V konaní starostlivosti o maloletých, ak dôjde k uzavretiu dohody a súd ju rozsudkom schválí, zákon vylučuje voči schváleniu takejto dohody podať odvolanie. S ohľadom na skutočnosť, že dohoda o predmete konania je veľmi zásadný úkon, ktorý má bezprostredný význam nielen v rovine procesného práva, ale môže mať dosah aj v rovine hmotnoprávneho usporiadania práv a povinností, stanovuje zákon obligatórne, že takáto dohoda musí byť súčasťou zápisnice. Zápisnicu majú povinnosť podpísať subjekty, ktoré dohodu uzavreli. Dohoda o predmete konania je súčasťou meritórneho rozhodnutia. Rozhodnutie obsahujúce dohodu účastníkov o úprave ich vzájomných práv a povinností je po nadobudnutí vykonateľnosti spôsobilým exekučným titulom. Z tohto dôvodu je veľmi dôležitá jej určitosť a zrozumiteľnosť.

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade súd prvej inštancie nepostupoval s vyššie uvedenými zásadami, najmä ust. § 15 CMP. Je nutné potom konštatovať, že vzhľadom na rozpory medzi návrhom účastníkov a úkonom súdu o schválení dohody, je neúčinná. Keďže rozhodovanie o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode predstavuje jeden celok (súd rozhoduje o zverení do výchovy a zároveň o určení výživného povinnému rodičovi), neostalo odvolaciemu súdu iné, ako rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode zrušiť. Podľa názoru odvolacieho súdu po vyhlásení rozsudku (okrem zrejmych chýb v písaní a počítaní) nie je možné žiadnym spôsobom dodatočne výroky upravovať. Odvolací súd preto

zrušil výroky, ktorými bola schválená rodičovská dohoda a zároveň na to aj ďalšie nadväzujúce výroky týkajúce sa úpravy styku, resp. určenia výživného, ako aj trov prvoinštančného konania.

7. V novom rozhodnutí súd prvej inštalácie preto v prípade úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvoje bude postupovať v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, najmä ust. § 15 CSP v prípade, ak bude zo strany rodičov navrhovaná na schválenie súdu rodičovská dohoda. Súď tak predíde prípadným nedorozumeniam v tom, v akom rozsahu bola rodičovská dohoda navrhovaná a v akom rozsahu túto súď schválil, resp. neschválil. Pokiaľ súď bude rozhodovať opakovane o zverení maloletých detí do výchovy, určovať výživné a upravovať styk, je potrebné, aby sa oboznámil aj s námietkami navrhovateľky uvedenými v odvolaní a vysporiadal sa s nimi v novom rozhodnutí.

8. V súlade s ust. § 396 CSP súď v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštalácii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).